

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 127 ust. 20 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) – zwanej dalej „ustawą”.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe wprowadza, począwszy od dnia 1 września 2017 r. nową strukturę szkolnictwa, która obejmuje:

- 1) ośmioletnie szkoły podstawowe;
- 2) szkoły ponadpodstawowe.

Potrzeba wydania nowego rozporządzenia jest związana z reformą zmieniającą ustrój szkolny, w wyniku czego należy przewidzieć możliwość organizowania indywidualnego nauczania w przypadku uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem rozporządzenia jest zapewnienie dzieciom i młodzieży, którym stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie odpowiednio do przedszkola, oddziału przedszkolnego, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowej lub szkoły ponadpodstawowej, możliwość realizowania kształcenia, wychowania i opieki dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych. Stan zdrowia dziecka nie powinien stanowić przyczyny pozbawienia go możliwości realizacji treści programowych, kontaktu z rówieśnikami i uczestniczenia w życiu społeczności przedszkolnej lub szkolnej.

W celu zapewnienia właściwego przebiegu procesu wychowania, kształcenia i opieki każdego dziecka, w szczególności ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, potrzebna jest opracowanie indywidualnej ścieżki jego rozwoju – poczynając od wychowania przedszkolnego poprzez wszystkie etapy kształcenia. Przedszkole, oddział przedszkolny w szkole podstawowej, inna forma wychowania przedszkolnego, szkoła podstawowa lub szkoła ponadpodstawowa, są obowiązane do planowania i realizacji swoich zadań w taki sposób, aby zaspokajać indywidualne potrzeby dzieci i młodzieży oraz stwarzać optymalne warunki dla rozwoju ich możliwości i zainteresowań.

Projektowane przepisy określają sposób organizowania odpowiednio indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz indywidualnego nauczania. W projekcie rozporządzenia wskazano także minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego przygotowania przedszkolnego realizowanych z dzieckiem oraz minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego nauczania realizowanych z uczniem w szkole podstawowej i ponadpodstawowej.

W projektowanych regulacjach zaproponowano rezygnację z możliwości organizowania odpowiednio indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz indywidualnego nauczania na terenie przedszkola lub szkoły. Indywidualna forma kształcenia przeznaczona jest bowiem dla dzieci i młodzieży, których stan zdrowia znacznie utrudnia lub uniemożliwia realizację odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. W chwili obecnej indywidualnym nauczaniem

obejmuje się nie tylko uczniów napotykających na trudności w funkcjonowaniu szkolnym nie wynikające ze stanu zdrowia, ale również uczniów sprawiających trudności wychowawcze, uczniów napotykających na trudności w uczeniu się wybranych przedmiotów czy uczniów niepełnosprawnych, których trudności wynikały z niedostosowania środowiska szkolnego do potrzeb tych uczniów (np. bariery architektoniczne, brak wykwalifikowanej kadry, niewłaściwe metody kształcenia). Bowiern uczniowie sprawiający trudności wychowawcze, napotykający na trudności w uczeniu się wybranych przedmiotów czy uczniowie niepełnosprawni winni być objęci wsparciem w procesie kształcenia i wychowania odpowiednim do zdiagnozowanych potrzeb np. pomocą psychologiczno-pedagogiczną lub kształceniem specjalnym. Szkoła powinna również rozpoznawać i usuwać bariery w środowisku szkolnym utrudniające funkcjonowanie uczniów, w tym rozwiązywać pojawiające się problemy dydaktyczno-wychowawcze. Szkoły mogą uzyskać wsparcie w tym zakresie ze strony publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, jak również specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

Przewidziano przepisy przejściowe utrzymujące prawo do organizowania zajęć indywidualnego przygotowania przedszkolnego oraz zajęć indywidualnego nauczania w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole, jeżeli w orzeczeniu wskazano możliwość realizacji indywidualnego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania w pomieszczeniu odpowiednio w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole oraz gdy odpowiednio przedszkole, oddział przedszkolny w szkole podstawowej, inna forma wychowania przedszkolnego lub szkoła dysponuje pomieszczeniem – w przypadku dzieci lub uczniów (objętych odpowiednio indywidualnym przygotowaniem przedszkolnym oraz indywidualnym nauczaniem przed dniem 1 września 2017 r. na podstawie orzeczeń o potrzebie indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego lub orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania).

Podobne regulacje przewidziano w przypadku uczniów dotychczasowego gimnazjum, klas dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia, trzyletniego liceum ogólnokształcącego oraz czteroletniego technikum, którzy w odpowiednich latach, wskazanych odpowiednio w art. 128, art. 150, art. 156 i art. 166 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60), nie uzyskali promocji do następnej klasy w wyniku czego stają się uczniami odpowiednich klas w szkołach według nowego ustroju. W przypadku tych uczniów utrzymuje się możliwość organizowania zajęć indywidualnego nauczania na dotychczasowych zasadach pomimo przejścia do nowej szkoły.

W § 9 ust. 1 projektowanego rozporządzenia proponuje się określenie tygodniowego wymiaru godzin zajęć indywidualnego nauczania realizowanych z uczniem w klasie VII i VIII szkoły podstawowej – od 10 do 12 godzin, natomiast w szkołach ponadpodstawowych – od 12 do 16 godzin. Proponowana liczba godzin odpowiada liczbie godzin realizowanych z uczniem odpowiednio w gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej.

Projektowane rozporządzenie będzie stosowane w przypadku przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, innych form wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych oraz nowych szkół ponadpodstawowych.

Natomiast zgodnie z art. 363 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, dotychczasowe przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. poz. 1157), stosuje się w przypadku:

- 1) dotychczasowych gimnazjów, klas dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach innego typu, o których mowa w art. 129 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe,
- 2) trzyletnich liceów ogólnokształcących, czteroletnich technikach oraz w klasach tych szkół prowadzonych odpowiednio w czteroletnich liceach ogólnokształcących lub pięcioletnich technikach,
- 3) klasach dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz w dotychczasowych szkołach policealnych
– aż do czasu zakończenia kształcenia w tych szkołach i klasach.

Obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży, stosuje się w przypadku ww. uczniów klas i szkół, z wyjątkiem przypadków określonych w § 12 ust. 2 i 3 projektu rozporządzenia, które stanowią uregulowanie kwestii organizowania zajęć indywidualnego nauczania w przypadku uczniów dotychczasowego gimnazjum, klas dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia, trzyletniego liceum ogólnokształcącego oraz czteroletniego technikum, którzy w odpowiednich latach nie uzyskali promocji do następnej klasy w wyniku czego stają się uczniami odpowiednich klas w szkołach według nowego ustroju. Zgodnie z przejściową regulacją uczniom tym utrzymuje się możliwość organizowania zajęć indywidualnego nauczania na dotychczasowych zasadach pomimo przejścia do nowej szkoły.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie 1 września 2017 r.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.